

כף חלבית בצלחת בשרית

שבת מ, ב

א"ר יצחק בר אבדימי פעם אחת נכנסתי אחר רבי לבית המרחץ ובקשתי להניח לו פך של שמן באמבטי, ואמר לי טול בכלי שני ותן, שמע מינה ... כלי שני אינו מבשל.

משנה שבת מב, א-ב

האילפס והקדרה שהעבירן מרותחין לא יתן לתוכן תבלין (דכלי ראשון כל זמן שרותח מבשל, רש"י) אבל נותן הוא לתוך הקערה (דכלי שני אינו מבשל, רש"י) או לתוך התמחוי (כעין קערה גדולה שמערה כל האילפס לתוכה ומשם מערה לקערות, רש"י).

שוע"ר סי' שיח

יא אבל מותר לערות מכלי שני שהיד סולדת בו על כל דבר ישב שלא נתבשל.

יב ויש מי שמסתפק וחושש מחיוב חטאת גם בכלי שני שהיד סולדת בו מפני שיש דברים רכים שמתבשלים גם בכלי שני ואין אנו בקיאים בהן ושמא גם הלחם נקרא רך לענין זה ומתבשל גם בכלי שני שהיד סולדת בו וכן יש להסתפק ספק זה גם בשאר דברים ויש להחמיר בכולן לבד מבתבלין שהתירו חכמים בפירוש ליתנם בכלי שני וכן מים ושמן כמו שיתבאר והוא הדין לשאר משקין.

שוע"ר סי' תנא

כו וכלים שנשתמשו בהם חמץ על ידי עירו מכלי ראשון כגון קערות אין צריך להגעילן בתוך כלי ראשון אלא די להם שיערו עליהם רותחין מכלי ראשון כדרך תשמישן.

לב וכלים שנשתמש ונבלע בהן חמץ כל השנה על ידי חום כלי שני ... הרי הן נכשרין על ידי הגעלה בכלי שני, דהיינו שיערה רותחין מכלי ראשון לתוך כלי שני וישים הכפות בתוך הרותחין שבכלי שני.

לג וכל זה לכתחלה אבל בדיעבד אפילו לא הגעיל כלל את הכפות ותחבן בפסח לתוך כלי ראשון יש להתירו באכילה אם יש הפסד מרובה או מניעת שמחת יום טוב לפי שיש לסמוך על ... דברי האומרים שכל הכלים שנבלע בהם איסור על ידי חום כלי שני אין צריך הגעלה כלל לפי שחום כלי שני אין בו כח להבליע כלל.

ומכל מקום אין להקל אלא כשאין הכפות בני יומן, שאז יש לסמוך על האומרים שנותן טעם לפגם מותר אף בפסח, כי כן עיקר, אבל אם הן בני יומן מבליעת חמץ אין להקל.

לד במה דברים אמורים בחום כלי שני עצמו, דהיינו הכפות שבלעו חמץ על ידי חום כלי שני, דהיינו בתוך הקערה שהוא כלי שני, אבל עירו מכלי שני, כגון רוטב חם שהיד סולדת בו של חמץ שבתוך הקערה שנשפך על דבר היתר בפסח, אין להחמיר בו ודי לו בהדחה, אף על פי שאין כאן נותן טעם לפגם, ואין צריך לומר שחום כלי שלישי ורביעי אינו אוסר בפסח אף שהיד סולדת בו.

ומכל מקום אין להקל בזה אלא אם כן יש הפסד מרובה או מניעת שמחת יום טוב, כיון שיש מחמירין אף בשאר איסורים בכל חום שהיד סולדת בו אף שהוא כלי שלישי ורביעי, שאף שאין לו כח לבשל מכל מקום יש לו כח להבליע ולהפליט, אם כן על כל פנים בחמץ בפסח יש לנהוג כמותם.

שו"ע יו"ד סי' קה

ב חום של כלי ראשון שהיד סולדת בו מבשל ואוסר כולו, אבל חום של כלי שני אינו מבשל. וי"א שגם כן אינו מפליט ולא מבליע. וי"א דמכל מקום הוא מפליט ומבליע ואוסר כדי קליפה. וראוי לחוש ליזהר בדבר לכתחלה, אבל בדיעבד מותר בלא קליפה, ובהדחה בעלמא סגי.

ט"ז שם

ד וראוי לחוש ליזהר כו'. ורש"ל פסק ... בדבר איסור שנפל לכלי שני של היתר, או היתר לאיסור, שפיר בולע ואוסר עד כולו ... רק במקום הפסד גדול ודבר חשוב יש לסמוך על ב"י ... ורמ"א ... להקל בדיעבד בכלי שני דאינו מפליט ומבליע כלל.